

Februar Maaned faae Tiendevederlaget betalt, uagtet Tienden skal udredes af den, som har høstet i det forrige Aar. Det er aabenbart, at den Skifteforvalter, der behandler en afdød Fæsters Bo, bør gjøre efter Paaastand Udlæg for Tiende i hans Bo; og kun naar der kunde blive Tale om, at den ikke kunde udredes — og Tienden er jo den høist prioriterede Fordring, som gaaer fremfor alt Andet — kan der være Spørgsmaal om, om vedkomende Eier skulde komme til at betale. Men efter den her givne Bestemmelse vilde der kunne komme Tilfælde, hvor man vilde frembringe en ligefrem Formindsfelse af Eiendommen i Faveur af Personer, som slet ikke have havt Noget med Salget at gjøre; thi det er ikke givet, at den Person, der er interesseret i Fæsterens Bo, tillige er interesseret i Salget.

Scavenius: Det er med Hensyn til Forslagene under Nr. 59 og 61 a, at jeg skal tillade mig nogle ganske korte Bemærkninger. Jeg maa paa det Bestemteste modsætte mig begge disse Forslag, da det forekommer mig, at de aldeles ferrykke det Grundlag, hvorpaa hele dette Forslag hviler. Loven gaaer ud fra, at man bedre ved offentlig Auction end ved Taxation, der i de ældre Lovforslag, som angaae denne Sag, har været bragt i Forslag, faaer Gaardens sande Værdi ud; men naar man til Auctionen føier saadanne Bestemmelser, hvorved man giver den ene Part Forkjørsret, eller ialfald en betinget Forkjørsret, da vil det let sees, at Auctionen saa godt som bliver til et Spilfægteri; den sande Værdi faaes ikke ud. I dette Forhold er der to Parter, som naturligt have Interesse af Auctionen, nemlig den hidtilværende Eier og den hidtilværende Bruger eller hans Efterladte. Naar man nu giver den ene Part, Brugeren eller hans Efterladte, Forkjørsret, da har han ikke længere den fjerneste fornuftige Grund til at byde med paa Auctionen, han er vis paa, naar han blot møder paa Auctionsstedet, at han kan faae Gaarden, naar han enten træder ind i det høieste Bud eller, efter at have faaet at vide, hvad det høieste Bud er, gjør et Overbud. Saaledes bliver hans Stilling ganske vist særdeles gunstig; men derved

ferrykkes ogsaa Auctionens sande Betydning. Godseierens Stilling bliver en saadan, at han egentlig ved Auctionen tvinges til at gjøre det høist mulige Bud, som det paa nogen Maade er forsvarligt for ham at gjøre. En saadan Situation kan betragtes fra to Sider. Forjaavidt Fæsteren ikke vil gaae ind i det høieste Bud, saa faaer han vel en noget større Dvotapart af Værdien, end hvis Auctionen var bleven holdt uden en saadan Bestemmelse; men man kan ogsaa see dette fra en anden Side, thi derigjennem, at Godseieren nemlig strax nødes til at byde den høist mulige Pris, kan virkelig let Gaarden gaae ud af hans Hænder, fremfor hvis begge Parter høde med paa naturlig Maade. Nu er der endelig Trediemand. Trediemand skulde dog ogsaa have Dpfordring og Grund til at byde med paa en saadan Auction; men disse Forslag forbyde det saagodtsom, thi hvem vil komme og byde paa et Sted, naar han ikke kan vide, om han virkelig kan opnaae den Eiendom, han gjerne vil have, selv om han gjør det høieste Bud. — Jeg troer i det Hele taget, at den Frygt, som udtaler sig i begge disse Forslag, er aldeles ubegrundet. Det ærede Medlem ved Siden af, som først begrundede dem, yttrede, at man maatte lægge Mærke til, at denne Lov vilde komme til at virke gennem en lang Arrække, og at man altsaa kunde frygte for, at Godseierne efterhaanden i Tidens Løb — denne Afsløsning vil jo ikke stee paa eengang — ville faae Naad til at kjøbe Størstedelen af Gaardene selv. Men man har vist ikke tilstrækkelig gjort sig klart, hvad det er for Værdier, der her er Tale om. Der er Tale om 50,000 Edr. Hartkorn, som meget vel kunne regnes til en Værdi af 3000 Rd. pr. Edr. Hartkorn, det vil altsaa sige, en Værdi af 150 Millioner Rd., og efter den Fordeling, som her er foreslaaet i denne Lov, saa skulle af de 150 Millioner de 100 Millioner gaae til de hidtilværende Eiere og de 50 Millioner til Brugeren og deres Efterladte. Lad os antage, at denne Lov kommer til at virke igjennem til Brugeren eller hans Efterladte. Lad os antage, at denne Lov kom til at virke gennem en Arrække, jeg vil sige 50 Aar, troer man da virkelig,